

Komentarze Mszalne. Czas Adwentu i Bożego Narodzenia. Opracował ks. Andrzej Rojewski, Włocławskie Wydawnictwo Diecezjalne, Włocławek 1999, ss. 142.

Włocławskie Wydawnictwo Diecezjalne wydało książkę opracowaną przez ks. A. Rojewskiego, profesora liturgiki w Seminarium Duchownym w Płocku. Autor znany jest polskim czytelnikom ze swego dorobku w dziedzinie liturgiczno-pastoralnej. W różnych czasopismach zamieszczał wiele artykułów naukowych i popularno-naukowych, najczęściej w „Miesięczniku Pastorskim Płockim”. Artykuły te poza bogatą treścią merytoryczną cenne są też pod względem dydaktycznym.

Ks. A. Rojewski wypromował wielu magistrów ze Studium Teologicznego w Płocku – Punkt Konsultacyjny UKSW w Warszawie. Szereg prowadzonych przez niego prac związanych było tematycznie z obrzędami Adwentu i Bożego Narodzenia w poszczególnych parafiach czy okręgach. Omawiana książka jest owocem jego szerokiej działalności w dziedzinie liturgiki pastoralnej.

Całość opracowania została podzielona na dwa bloki tematyczne. Pierwszy dotyczy okresu Adwentu, drugi okresu Bożego Narodzenia.

Komentarze okresu Adwentu rozpoczynają się od Rorat, podając cztery wersje opracowania. Następnie każda Niedziela ma trzy komentarze według podziału biblijnych czytań na rok A, B i C. Rozważane są również komentarze mszalne na wszystkie dni powszednie Adwentu, tak okresu kierującego ku eschatologii (od I Niedzieli Adwentu do 16 grudnia), jak i drugiej części Adwentu, przygotowującej bezpośrednio do Bożego Narodzenia, od 17 grudnia do Wigilii Bożego Narodzenia. Wymienione są także (w porządku alfabetycznym) obchody świąt i uroczystości przypadających w tym okresie.

Okres Bożego Narodzenia przedstawiony został w układzie chronologicznym, poczynając od wieczornej Mszy Wigilii Narodzenia Pańskiego. Uwzględnia on trzy formularze mszalne, poprzez formularze mszalne wszystkich wymienianych dni oktawy ze szczególnymi obchodami: Świętej Rodziny i poszczególnych świętych oraz uroczystości Świętej Bożej Rodzicielki zamykającej oktawę. Z kolei opracowana została II Niedziela po Narodzeniu Pańskim, uroczystość Objawienia Pańskiego, a także święto Chrztu Pańskiego oraz święta i wszystkie dni poprzedzające święto Chrztu Pańskiego. Autor opracowania wymienia je za Mszą aż do 12 stycznia, bo taka jest możliwość kalendarzowego obchodu tego święta.

Na pochwałę zasługuje metoda opracowania. W strukturze każdego komentarza znajduje się pięć zasadniczych części: wprowadzenie, kolekta, modlitwa powszechna, modlitwa po Komunii i słowa „Przed rozesłaniem”. Na podkreślenie zasługuje wprowadzenie, modlitwa powszechna i słowa przed rozesłaniem także dlatego, że są ogromną pomocą dla duszpasterzy. Podawane komentarze mają być tylko propozycją dla duszpasterzy, ponieważ rzeczywistości życia ludzkiego nie można sprowadzić do żadnego szablonu. Mogą one jednak bardzo pomóc w spełnianiu misyjnego zadania Kościoła.

Dostrzec należy wartości merytorycznej treści przekazywanej we wprowadzeniu i słowach na rozesłanie. Autor umiejętnie powiązał treści teologiczne z pastoralnymi, podając je językiem zrozumiałym dla wiernych. Zatrzymać się należy nad danymi historycznymi podanymi w skrócie komentarzowym. Cenne jest tematyczne powiązanie Słowa Bożego z wprowadzeniem. Bardzo dobre są także zaproponowane intencje do modlitwy powszechnej, które podobnie jak i poprzednie części komentarza, mają stanowić materiał inspirujący.

Można się było spodziewać większej samodzielności Autora w odniesieniu do strukturalnego porządku Mszału Rzymskiego. Np. czy nie należałoby okres Bożego Naro-

dzenia zakończyć komentarzem święta Chrztu Pańskiego, a nie komentarzem dnia powszedniego? W okresie Adwentu roraty powinny być umieszczone raczej po komentarzach do Niedziel Adwentu, a nie na pierwszym planie. Nasuwa się także pytanie o rację umieszczenia uroczystości Niepokalanego Poczęcia pod tytułem „Święci okresu Adwentu”. Także można by dyskutować nad nazwą „Msza poranna” dla Mszy adwentowej 24 grudnia, skoro wolno ją odprawiać nawet w południe.

Oczywiście, przedłożone wyżej sugestie nie mają charakteru merytorycznego. Komentarze mszalne opracowane przez ks. A. R o j e w s k i e g o stanowią cenną pozycję. Zamysłem Autora było dostarczenie materiałów pomocniczych, liturgiczno-katechetycznych dla duszpasterzy, aby ukazywali piękno i bogactwo treści omawianych okresów liturgicznych. Można mieć zatem pewność, że recenzowana książka zostanie dobrze wykorzystana w liturgii (a nie tylko przeczytana) i przyczyni się do bardziej świadomego, czynnego i owocnego udziału wiernych we Mszy św. Po jej lekturze duszpasterze będą niewątpliwie oczekiwali dalszych komentarzy, obejmujących inne okresy roku liturgicznego.

ks. Jan Decyk